Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

DÉPOT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT
DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 1678

SỐ 895 NĂM THỨ MƯỜI MỖI SỐ 4 XU 丙子年 三月二十日 NGÀY THỨ BẢY 11 AVRIL 1936

TIẾNG-DÂN

敲 La Voix du Peuple 民

Mục đích chánh trị là mưu hạnh phúc cho phần đại đa số.

GIÁ BÁN

ĐÔNG PHÁP		NGOẠI QUỐC	
Một năm	6$00		8$50
Sáu tháng	3.50		4.50
Ba tháng	1.50		2.50

Mua báo phải trả tiền trước. Thư và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương nghị trước.

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY

BÁO-QUÁN
Số 176, đường Chợ-Gạo, Huế
Giây-thép nói: số 48
Giây thép: TIENGDAN HUE

LẠI SẮP CÓ VIỆC CẢI CÁCH

Ngày 2-4-36, Nam-triều có một buổi hội nghị tại điện Quang-minh, Hoàng-thượng chủ tọa, các cụ Thượng các bộ có đệ trình nhiều vấn đề như định chức chưởng và niên sách quan lại, cách bổ dụng các nam nữ học sanh trường sư-phạm, và các thầy giáo ngạch cao đẳng tiểu học sang ngạch quan Nam-triều, chỉnh lý kinh thành nội, cải cách triều phục, tu bổ các lăng miếu, dẫn thủy lợi nông v. v.

(Trong những vấn đề trên, thường năm dân chúng ta có nghe quen, duy có vấn đề «cải cách triều phục» là mới).

Sau cuộc cải cách quan trọng ngày 2-5-33, cơ quan hành chánh tối cao của Nam-triều một trật thay củ đổi mới, từ quan thượng đầu bộ cho đến cái tên các bộ như Giáo-dục, Tư-pháp, Công-tác, Lễ-nghi, Tài-chánh đều tên mới hết, sau lại thêm một bộ kinh-tế mới — trong có cụ Thái-văn-Toản là người có chưu cựu triều, lại thay cho cụ bộ Lại Ngô-đình-Diệm từ chức, bộ nầy cũng đề tên củ —. Đối với cuộc cải cách quan trọng ấy, dân chúng tôi rất trông mong cái hiệu quả tốt đẹp có thực huệ và công lợi ba-cập đến phần đông nhân dân; đương còn ngong chờ, thì thấm thoát đã gần 3 năm, các cụ sẽ mãn nhiệm kỳ, nay lại thấy bàn việc cải cách mới.

Bình tâm mà xét, dưới triều cải cách trong khoảng gần 3 năm nay, riêng ở đất thần-kinh, nào vườn hoa, nào sân vận-động, nào hội chợ mở luôn hai lần, phần kiến trúc nay đương tấn hành. Còn bên chánh và giáo nào thi trí huyện, nào hoạch định hàm phẩm giáo chức v. v., cái bề mặt sông Hương núi Ngự có vẻ đổi mới, mà vùng không khí ở thần-kinh có chiu náo nhiệt, không còn là cái cảnh tượng «buồn ngủ» như mấy mươi năm về trước. Còn lưu dấu vết thủ cựu chỉ ở trong thành từ dảy nhà Tham-tị ra phía sau, gạch củ rêu phong, cung cho mấy ngài Hán-học sắp hưu.

Ở đời văn-minh vật chất nầy, đối với cách sắc đổi mới trên, dân chúng tôi vẫn không có ý gì phản đối; nhưng tự xét lấy số phận đa số nhân dân chúng tôi mà không sao ngăn được mối phản nàu là: Trên đường sống khó khăn của dân chúng tôi, chưa được hưởng cái ơn đổi mới nào!

Ruộng đất chỉ thế, không thêm được thước tất nào, mà nào khai đạc điền, nào trích lục, việc rắc rối cứ chồng lên. Con em đi học, nào khai báo, nào hạn chế, mà sự học không thấy hơn trước. Tư ích không đi làm xa, đã có mệnh lệnh, mà tổng lý cứ bắt đi làm. Phủ huyện trước kia, dân gian có phạm, đều lỗi đến xuy, đến trượng mới phải thục, nay thi động một chút gì là phạt bạc. Nói tóm lại là số kiếp sống khó của phần đông nhân dân vẫn y như trước, mà đương giữa khoảng kinh tế khủng hoảng kéo dài nầy, lại càng khó khăn hơn trước, nhứt là vật sản trong xứ bị ế ẩm làm cho dân mang cái nạn «không chạy ra tiền» nguy ngập biết bao! Bởi thế nên dân chúng tôi rất trông các cụ lưu tâm về vấn đề «cải thiện giáo dục và mở mang kinh tế» thế nào cho dân được sống dễ hơn, đó là nguyện vọng độc nhứt của nhân dân chúng tôi vậy.

Đến như những vấn đề phân định quyền hạn của quan lại, thay đổi hàm tước của giáo viên, tu bổ kinh thành, cải lương triều-phục v. v. chúng tôi vẫn nhận là việc tốt. Song đối với dân chúng tôi đương mang cái khổ «đói» và «dốt» nầy, thì những việc trên, chúng tôi không được nhờ chút ơn thừa nào.

Thực, dân chúng tôi vẫn biết rõ quyền hạn của các cụ, không dám trách bị nhiều, song đáng lời thành thực nầy là có ý mong các cụ nhớ đến số phận của phần đại đa số nhân dân mà tìm phương bổ cứu được phần nào nhỏ phần ấy.

ĐIỀN-DÂN

Đức hủy bỏ hiệp ước Locarno — Ao hủy bỏ hòa ước Versailles

Bản chương trình của Pháp

Paris 4 Avril. — Bộ Ngoại giao đương thảo bản chương trình hòa bình để phản đối lại chương trình của Đức. Bản chương trình ấy đến thứ hai sẽ đem ra cho Hội đồng Thượng thơ xét.

Đã có thể biết trước rằng đoạn đầu chương trình ấy sẽ bác cái thuyết của Đức về trách nhiệm trong trận đại chiến 1914 thuyết nói rằng Đức sở dĩ ký hòa ước là vì hòa ước ấy căn cứ trên 14 khoản đề nghị của Tổng thống Wilson... và chỉ vạch sự vô nghĩa của các khoản đề khởi trong [illegible] phủ Đức không cần lập lại luật [illegible] đã lập tại một đài phân cũng không chịu.

Cuối cùng yếu trong bản chương trình của Pháp là làm thế nào cầm nước Đức không xây hào đắp lũy ở miền Rhénanie; Đức phòng thủ ở Rhénanie là một việc rất có hại cho cuộc trị an sông sọng, vì khi ấy nếu Đức cống kích một nước Âu nào nào, quân đội Pháp và Anh cũng chỉ đứng mà nhìn chớ không có đường đi dân mà can thiệp được.

Về việc tổ chức hòa bình, bản chương trình Pháp nói bao nhiêu điều đề khởi của Đức cốt là để mở đường cho Đức

(Xem qua trang 3 cột 1)

Quanh vụ án ám sát Uông-tinh-Vệ

Tin Hương cảng ngày 4-4 — Vụ án ám sát hành chánh trưởng Uông tinh Vệ, có 4 tùng phạm nhiễm ở Hương cảng. Chánh phủ Hương cảng cự tuyệt lời yêu cầu của chánh phủ Nam kinh, không chịu dẫn độ. Chánh phủ Nam kinh đương giao thiệp.

Vụ án nầy, Trần minh Xu và Lý tế Thám bị tình nghi là tay chỉ sử.

Về vụ trộm trên 2000$ của nhà thuốc Vũ-đỗ Thìn

Vụ trộm nầy, nhà chuyên trách đã dẫn Trần-trọng-Quý (tức Năm Hà đông), cả Trương (tức Cả Hà đông) cùng Trần-tiến-Vỹ đi điền lại vụ trộm ấy tại nhà thuốc Vũ-đỗ-Thìn (Vũ-đỗ-Tuân, không phải Vũ-đình-Thìn).

Còn cả Hy (tức Đoàn-xuân-Hy) cứ kêu oan mãi.

Chưa rõ tòa xử sao.

Cuộc chiến - tranh Y-A

Ý sắp sửa ném bom vào Addis-Abeba chăng?

Addis Abeba, 1er Avril. — Có tin rằng phần nhiều nhà buôn ngoại quốc, thứ nhứt là các nhà buôn Hy lạp, sở máy bay Ý sẽ ném bom vào kinh thành Addis-Abéba nên đem hàng hóa thu cất nơi khác.

Ý có lấy được hai thành Debarech và Sokota không?

Addis Abeba, 1-4. — Mới đây có bản thông tin của Ý nói đã đánh lấy được hai thành Debroch và Sokota. Nay Chánh phủ Á lại có bản thông tin nói tin ấy là một tin vu vơ.

Quân Ý tiến tới mau lắm

Rome, 3-4. — Có bản thông tin của Chính phủ Ý nói một đội quân do Tổng thư ký đảng pha xít là ông Starace chỉ huy, đã chiếm thành Gonder. Nhân dân thành ấy tiếp rước đội quân kia bằng những cuộc biểu tình rất vui vẻ.

Một đội quân Ý khác chiếm Dabat, rồi đến Dangla.

Lại một đội quân Ý thứ ba, từ Neqara đi đến chiếm Rafi.

Các đội quân Ý ấy đang về tuyến điện báo tin với nhau mà đồng tiến.

Á cũng nói Á đại thắng

Addis Abeba, 3-4. — Thông tấn *Reuter* nói rằng quân Á đã đang được một trận khá to; chiếm cứ số bao lấy của quân Ý và giết chết trên 2.700 binh địch trong 48 giờ đồng hồ.

Và bắn rơi 17 chiếc máy bay Ý

Rome, 3-4. — Trong trận đánh nhau tại Achanghi quân Á bắn rơi 17 chiếc máy bay Ý; 4 chiếc bị hư nhẹ; 3 phi công bị thương. Nhưng sau 17 chiếc máy bay ấy trở về nơi căn cứ được cả.

Việc giải hòa

Rome, 3-4. — Có tin chính thức chính phủ Ý đã trả lời thư ông Madariaga, chịu trực tiếp giao thiệp với Hội đồng 13 nước.

Genève, 3-4. — Hội đồng trừng phạt không nhóm vào lúc nầy. Còn Hội đồng giải hòa có lẽ sẽ họp lại nhóm. Chính phủ Ý đã bằng lòng phái ông Rocco đến xét với ông Hội trưởng Hội đồng 13 nước về việc giải hòa.

Addis-Abeba, 3-4 — Chính phủ Á tuy chưa biết chính thức việc Ý nhận trực tiếp giao thiệp với Hội đồng 13 nước, nhưng cũng tuyên bố mong mỏi cho sự giải hòa được thành tựu.

Genève, 4-4. — Ông Madariaga đã trực tiếp Hội đồng 13 nước vào ngày thứ tư tại Genève, và ông muốn bày giải cuộc vận động của ông cho Hội đồng biết trước khi bàn luận với Ý và Á.

Londres, 4-4. — Ngoại giao giới Anh tuyên bố trông rằng Hội đồng 13 nước sẽ nhóm gấp tại Genève cùng xét về việc Ý chịu điều đình giảng hòa, và thưa rằng sau khi ký hòa ước với nhau rồi sẽ cất cuộc trừng phạt.

Rome, 5-4. — Ông Pisadia và Đại sứ Ý Cerruti có hội đàm về việc Hội đồng 13

(Xem qua trang 3 cột 2)

CHUYỆN ĐỜI

Khổ cho cái bài báo ấy!

Người ta nói người đời có số phận, mà có thật. Và không những người mà cho đến cái gì trên đời của người cũng có số phận. Ngay như các bài báo viết ra mà cũng không tránh khỏi cái của số phận.

Có bài báo viết ra thì làm cho chủ-nhân được tiếng ban khen, rồi lần lần thấy được bổ dụng, bổ cái ghế «cầm cân nẩy mực» mà đời tôi.. Mà có bài báo viết rồi, người viết nó lại phải bị đòi hỏi đủ lên, bắt xuống, bị kiện lại không khéo còn bị vạ. Có phải là cái phận các bài báo có khác nhau không? Chưa nói đến cái chỗ khác [illegible] rồi thì gu thấm, người ta đọc đó rồi quên đó cho; mà có bài thì lại cứ làm cái cớ cho người cải đi cải lại, thật quá khổ.

Những bài có số phận éo le như vậy, về phần ai khác viết ra thì tôi không giám biết, đến như gần đây, về phần Lọc nhân tôi thì có bài Chuyện đời hồi 2 Avril vừa rồi. Bài đó đề là: «Thưa thầy cái đó bắt tất phải giạng», trong đó tôi có kể chuyện một thầy giáo dạy lớp đệ nhất niên cao đẳng tiểu học tại một trường tư thục nọ ở Huế, có ra cho học trò một bài luận quốc văn mà bảo viết một bức thơ tình, nghĩa là thử ở địa vị Kim-Trọng mà viết thơ cho Vương tùng-Kiền.

Bài báo của tôi mới ra đến buổi mai, mà chiều lại tôi tiếp được thơ của ông Đ. nào đó cho biết rằng có người chỉ trích những chữ tôi dùng trong bài ấy, và cũng vì thế đã cải cọ nhau v. v... Ông Đ., lại còn buộc tôi cắt nghĩa những chữ đã bị người ta chỉ trích v. v... Tôi đã phải vâng lời ông Đ., mà có lời bày tỏ trong số báo hồi 7 Avril. Nay lại đến phiền người khác không bằng lòng, tức là ông đốc Cao văn Chiển, nhân trưởng trường Phú xuân.

Ông đốc họ Cao vừa mới gởi đến tòa báo một bức thơ đính chính. Đó, có phải cái số phận chi của bài báo tôi mà truân chiên đến thế? Vậy thời cũng như hồi trước tôi đã thể theo lời ông Đ., mà trả lời về các chỗ ông hỏi, bữa nay tôi cũng xin thể theo lời ông bạn Cao văn Chiển mà đăng ý mấy giòng thanh minh của ông bạn:

«Báo Tiếng dân ra ngày 2 Avril có bài «Chuyện đời chỉ trích một vị mô phạm giạng «lớp đệ nhứt niên cao đẳng tiểu học ở một «tư thục ở Huế, có ra cho học trò một bài «luận bảo học trò thế địa vị Kim trọng mà «viết một bức thơ cho Tây kiều v. v...

«Chúng tôi xin đính chính rằng ở bản «học hiệu không khi nào và không có giáo «viên nào ra bài luận ấy ở lớp nhứt niên «hoặc lớp khác bao giờ.

«Trường tư thục ở Huế mà có lớp đệ «nhứt niên cao đẳng tiểu học thì có trường «Giáng, trường Hồ đắc Hàm và Phú xuân «học hiệu; sợ độc giả nhận lầm nên bản «học hiện phải có mấy lời thanh minh nầy.

«Phú xuân học hiệu cẩn cáo»

Đọc lời thanh minh trên chắc các bạn đọc đã thấy rõ ông hiệu trưởng trường Phú xuân rõ quá cẩn thận, vì đã biết rằng ở Huế kể về trường tư thục cao đẳng tiểu học không chỉ một «Phú xuân», thì tôi nhân khi tôi nói một trường tư thục ở Huế tôi không buộc rằng trường tư thục ấy phải là trường Phú xuân. Nhưng chỉ vì cái số phận của bài báo tôi nó quá truân chiên, về lại cũng quá nỗ lời của ông hiệu trưởng một trường tư thục đông nhứt và có danh tiếng nhứt ở Thần kinh, nên tôi mới đăng ý lời thanh minh trên.

Một đôi tôi khuyên ông hiệu trưởng «Phú xuân» là đừng có ngại ngùng gì, nếu có người trưởng rằng trường ông có dạy Kiều. Chuyện đó thường lắm, mà gần đây truyện Kiều đã thành như một quyển sách rất thông dụng trong dân gian; trong xã hội ta một người không biết truyện Kiều, khi cao hứng không biết ngâm một vài câu Kiều, trong bức thơ cho ý trang nhân không biết đậm vào một vài câu lạc bái của cụ Nguyễn Du, thì rõ là một cận nhà quê dốt! Cái quyển Kiều kia gần thành như quyển sách đầu giường của nam nữ học sinh ta kia mà! Vậy thì trường Phú xuân mà không dạy Kiều thì ông hiệu trưởng không sợ cho một ngày kia trường ông không được thạnh vượng như ngày nay sao? Tôi lo cho ông lắm thay, vì ông chưa biết thực hành cái nghĩa tùy thời...

Lạnh lẩy

LUẬN-ĐÀN

Phải nhận rõ trạng huống "bình - dân" ở xứ ta

«Giai cấp bình dân» văn chương bình dân» «chủ nghĩa bình dân», vài năm nay chúng ta thường nghe tiếng hô hào ấy, hô hào một cách vang động.

Ở trong một xứ theo chánh thể chuyên chế và chế độ phong kiến như ở nước Tàu đã mấy ngàn năm, hạng bình dân là hạng «bạch đinh thập phẩm», thuở nay không ai thèm đếm xỉa đến, xem như zéro. Mà ngày nay nhân triều lưu chung [illegible] người biết đến địa vị, giá trị và thế lực bình dân trong xã hội, đều ấy đáng khiến cho công chúng để ý mà lần lần giác ngộ:

1) Những hạng quí phái thuở nay ngồi không ở nề, bụi không đến chưn, mồi hôi không ra khỏi lỗ lông mà ăn sung mặc sướng, chiếm cả lạc thú của sanh nhân, ấy là nhờ bọn bình dân cung cấp cho. Nếu không có hạng tay lấm chưn bùn, da chì mặt nám, thì phải sang kia đâu có cảnh sung sướng đó!

2) Thuở nay hạng bình dân đầu vào trôn ra, bán sức nuôi thân, trăm đều bị bóc lột, không có học hành, không giao thiệp với giai cấp khác, ngoài cồng làng và nồi gạo ra, không biết trên đường sống của loài người còn có những gì. Nay nhân phong triều nhân quyền xô động, cùng hoàn cảnh sanh hoạt thúc dục bôn chưn, mà họ tỉnh giấc mê mộng, không khác nào trong buồng kín mà có tia sáng lọt vào, lần lần nhìn biết địa vị mình có quan hệ với xã hội.

3) Theo triều lưu dân tộc cạnh tranh ngày nay, một dân tộc, một quốc gia, thạnh suy, còn mất, quan hệ tại phần đại đa số, mà không phải tại số ít, đại đa số tức là hạng bình dân.

Đấy, địa vị giá trị, và thế lực bình dân trong xã hội ngày nay là thế. Dầu cho ai ngoạn cố thế nào, cũng phải công nhận mà không thể xem là: «zéro» như ngày trước được nữa.

Tuy vậy, nói chung thì thế, mà nói riêng từng bộ phận, từng xứ sở, thì đồng là bình dân mà vị trí trình độ có chỗ không đồng nhau. Nói đại khái như bình dân ở xứ văn minh cường thạnh, với bình dân ở xứ dã man ngu dốt, bình dân của nước, chinh phục với bình dân của nước bị chinh phục v. v. cũng như đi trên một con đường mà kẻ thì đi xe hỏa, xe điện, người thì đi võng, ngựa, xe tay, đi bộ. Theo con mắt duy vật mà xem, không cho là trình độ hơn kém khác nhau không được.

Nói hơn kém, không phải nói mình kém thì không đáng đi con đường phải đi đó đâu, song cốt phải nhìn biết bước đường của mình mà đi cho khỏi lạc, hay nói cho đúng là từ chỗ thiệt địa là nơi mình đứng chưn mà bước đi, hơn là ngồi tính đặm đường hay nghe chuyện đường xa, mà khiến cho phần đông sanh ngợp bạnh chân.

Trong sự «ngợp chân» đó, thì học thuyết cao xa đối với bình dân ta là một!

Bình dân ta phần đông ra thế nào? nói họa thức thì 100 phần đến trên chín mươi mấy phần, mang cái nạn mù chữ, nói về sanh kế, thì quanh năm trọn tháng, hôn mê hồi nước mắt đổi lấy bát cơm tấm áo mà không rồi, giữ đi cái nạn tham nhũng, bóc lột trăm đường..., chỉ chuyện thông thường làm xâu nộp thuế mà còn bị phu thâu, lạm bổ, cho đến viết cái thơ không thông, trông vào tờ mandat hay bức điện tín, như ngó vào rừng rậm, trừ một ít thanh niên có cái bản hạnh lúc nhỏ có theo học được 5, 3 năm, còn biết chuyện ngoài đôi chút, cũng còn là số ít. Ngoài ra chỉ lo ứng phó với sự sống hằng ngày mà không xong, như vậy đem những thuyết cao xa như xã hội học, hiến chương nhân... và những danh từ mới, phô cho họ nghe bảo nghe thế nào chớ?

Vậy theo sở kiến hẹp hòi của ký giả, nên theo chỗ thông thường trên đường sống hiện tại mà chỉ dẫn cho họ, như chuyện xảy ra trong xứ mà tiếp xúc mật thiết với sự sống của họ, chuyện phú thân lạm chuẩn trong hương thôn, lạm quyền trái phép của kẻ thừa hành việc công, và những tấn kịch lường công bớt gạo của bọn tư bản, chỉ vạch cho họ gác ngộ, sau mới dẫn tiến lên đường mới. Nếu không chăm vào chỗ cần thiết đó mà đem những học thuyết cao xa kêu gào hằng ngày, nói gần bình dân mà kỳ thiệt cách xa họ đến muôn ngàn dặm!

Nghe lời nói trên, xin ai chớ tưởng là nói ngoa, hãy xem các báo sách ngày nay mà nói dân việc xã hội và kinh tế, tự xưng là đem đường chỉ lối cho bình dân, rồi là nói với hạng bình dân ở Âu Mỹ đâu đâu, chớ không phải nói với đại đa số bình dân ở xứ ta. Vì trên đường sống hiện tại của bình dân ta, phần đông không chịu xét chỗ thực tế mà chỉ rao giảng trên mặt giấy: phấn đấu! tấn thủ!

Phải, ở đời cạnh tranh sanh tồn nầy, phải phấn đấu, tấn thủ mới sống được, nhưng bước đi ngả nào? Kìa! ông lý bắt xâu, thầy chánh thúc trích lục, trống mõ làng rầm kia mà trong nhà gạo đã kiệt, trẻ con đương đói cơm biết làm sao!

Nói đến hai chữ «bình dân» xứ ta, nên nhận rõ tình cảnh ấy.

T. H.

Lá đơn kêu của bạn bán rông

Nhờ Hội-đồng Thành-phố đưa lên quan Đốc-lý Huế

Kính trình các ngài Hội-viên Thành-phố Huế.

Thưa các ngài Hội-viên,

Chúng tôi là những người buôn bán hàng rông ở các đường trong thành-phố Huế, gởi đơn này đến các ngài làm ơn, kêu với quan Đốc-lý cho chúng tôi được phép bán rông các đường thì chúng tôi cảm ơn các ngài lắm.

Nguyên từ xưa đến giờ chúng tôi làm hàng ra rồi đem đi bán rông các đường và từng nhà một, và vẫn phải nộp thuế. Không biết tại làm cao đã hơn tuần lễ nay, ông Cò cho các thầy phó-lít cấm không cho chúng đi bán và bắt chúng tôi phạt. Hàng chúng tôi bán ra là hàng bán ăn ngày, như cháo, chè, phở... thế mà bắt chúng tôi vào chợ ngồi bán thì không bán được, vì những người ở xa chợ muốn ăn bát cháo, bát phở, không lẽ ra chợ mua, nên chúng tôi phải đem đến tận nhà bán thì mới chạy hàng.

Chúng tôi chỉ có nghề đi bán hàng rông làm nghề sinh nhai, mà nay không cho chúng tôi đi bán rông thì thành ra thất nghiệp cả. Tình cảnh khốn đốn, vậy xin các ngài kêu với quan Đốc-lý cho chúng tôi đã bán hàng rông như xưa thì chúng tôi được đội ơn các ngài mãi mãi.

Nay kính trình.

50 người ký tên

Bán cháo 18 người, bánh ít 1 người, chè 1 người, bún 13 người, bánh mứt 1 người, bếp 1 người, phở 4 người, lòng bò 1 người, bún 3 người, điểm hà 4 người,

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG - PHÁP

Kỳ phát hành thứ nhất

XỔ NGÀY 11 THÁNG BẢY TÂY NĂM 1936

800.000 vé, mỗi vé giá một đồng (1$)
60 phần trăm chia cho các số trúng theo bản kê sau này

1 số trúng được		100 000$
1	—	40 000
1	—	20.000
8	—	2.000
10	—	1.000
80	—	400
800	—	80
800	—	40
8.000	—	20

Các công sở mà thường công chúng năng vãng lai như sở Kho Bạc, Thương Chánh, Giấy Thép vân vân... và các viên chức, bảo lý, nhà thương mãi cũng ít nhiều người khác đều có bán vé số. Muốn biết tên những người nào có bán, thì đến mấy nơi thường quy giản yết thì mà xem.

NÊN CHÚ Ý!

Hạn thời bán vé, khắp trong cả Trung kỳ, thì nơi trước, chỉ cho, nhưng chiều ngày mồng 7 tháng 7 tây năm 1936 là tức chỉ; duy chỉ ở Kinh đô và các tỉnh lỵ thì các sở Kho Bạc còn bán cho tới 4 giờ rưỡi chiều ngày mồng 8 tháng 7 tây, nhất định khôn sửa đổi.

Sức phát triển của thương mại Nhật - bản năm 1934

(Tiếp theo số trước)

Năm dần tiền trợ cấp hiện vào công nho của chánh phủ 235.000 yen; năm 1932 lại lên đến 860.000 yen; qua năm 1933–1934 lại sụt xuống. Từ khi thi hành đạo luật kể trên, sự buôn bán của Nhật ở các nước ngoài phát đạt một cách lạ thường, Nhật lấy được số lợi rất to. Theo bản thống kê dưới đây, kết quả của chánh sách bảo hiểm ấy làm cho sức thương mãi Nhật với ngoại quốc trong mấy năm gần đây tăng lên rất chóng: (số thâu nhập (tính theo 1000 yen).

	1931-32	1932-33	1933-34
Nga xô viết	2.892	3.835	3.725
Phi châu	845	1.515	1.086
Bắc-Mỹ	842	2.100	6.870
Trung-Mỹ	348	942	3.704
Trung-bộ Á-châu	141	330	772
Ba-ni-Cân	181	335	375
Các xứ khác		868	1.468

Sức phát triển của thương mãi Nhật vẫn có một phần ảnh hưởng của sự giảm giá đồng yen, ngoài ra còn nhờ những cách tổ chức khéo léo và mánh lới khôn ngoan của họ nhiều.

Chánh sách thương mãi của Nhật

Theo như trên, việc buôn bán của Nhật năm 1934 phát đạt hơn mấy năm trên, mà chính lúc bây giờ mới phát sinh ra chủ nghĩa (doctrine) rõ ràng của công việc buôn bán của Nhật.

Muốn làm việc, trước phải sắp đặt dàn vào đấy, dọn đường phát lối mới đi tới được, nên mấy năm trên Nhật đã kỳ bỏ nhiều bản thương ước với các nước, tay thế, sự buôn bán của Nhật vẫn chú lực về các xứ công nghệ chưa phát đạt nhiều hơn, vì ở đó công nghệ trong nước còn hèm, thiếu đồ dùng, cần phải mua của nước ngoài, đồ Nhật rẻ tức là bán chạy, và mấy xứ có nhiều đồ nguyên liệu Nhật có thể đổi lấy đồ cần dùng cho công nghệ mình. Vì nhờ cách bảo hiểm kể trên, nên gần đây ở các nước Âu Mỹ và các thuộc địa của liệt cường, tuy có chánh sách bảo hộ mạo dịch, hàng Nhật bị thuế nhập cảng rất nặng, mà Nhật vẫn bán chạy là vì giá rẻ. Bản thống kê hàng hóa Nhật năm 1934 bán ra các nước tính (theo triệu yen) như vầy;

Hoa-kỳ	370.
Âu-châu	133.
Đức	89.9
Ấn-độ Hồng-mao	51 5
Gia nã đại	45 4
Đông-á Nga xô viết	21.4
Thụy-điển	16 0
Norvège	11 5
Thụy-sĩ	10 6
Đông-dương	8.0

Gần đây nhiều xứ đã xóa bỏ những thương ước cả kỳ với Nhật mà lập thương ước mới, song Nhật vẫn vẫn giữ địa vị hơn, vì một nước mạnh lời nói và việc làm đi đến đâu người ta cũng kiêng nể.

Học theo Âu Mỹ, mà trải qua một thời gian mấy mươi năm, người Nhật bước lên trình độ rất cao, về các phương diện quân bị, chánh trị và kinh tế, ngày nay Nhật không xem thua một nước nào, mà có bề tiến lướt nữa. Sức tấn thủ của người Nhật mạnh như thế, mà sức sanh đẻ lại càng mau chóng, mỗi năm dân số thêm lên gần có triệu người, trăm năm, ngàn năm nữa, dân tộc Phù-tang đi đến bực nào! Một ngày kia trên đại lục Á-châu nầy người ta sẽ thấy bóng cờ «mặt trời mọc» bay khắp mọi nơi...

Các nước Âu-Mỹ sẽ có phương pháp gì ngăn đón?

S. S. dịch thuật

HẾT

VIỆC TRONG NƯỚC

Câu đã lâu quá!

HUẾ. — Cầu Đông ba bị hư mục nhiều chỗ, gần đây đã thấy phát rã đó vào. Những người qua lại phải đi đò; mỗi lần đi qua cầu đàn ông trả 4 trự tiền ăn ba, đàn bà 6 trự, thật bất tiện cho kẻ qua lại, nhất là phần đông học trò bé.

Hai mạng chết dưới kẽ tiếp! Chiều 5-4-36, lúc độ 3 giờ, một đứa bé con của chả đó bán cải đậu tại nông Đông ba, phía dưới cầu Đông ba, vì vô ý bị rớt xuống nước chết. Người nhà thấy mất con, ngó xuống nước có người mới lặn xuống vớt lên.

Đứa bé nầy độ 10 tuổi, con trai.

Lại độ lúc 4 giờ sáng ngày hôm sau (6-4-36), nơi Bến Tượng, cách chỗ thằng bé kia chết độ 50 thước tây, có một mạng chết đuối nữa.

Mạng sau nầy là thằng bé 15 tuổi, con một người ở huyện Quảng Điền, có chứng kinh phong; mẹ nó người ở làng có thầy thuốc hay, chở đó đem lên để chữa. Hay đâu lúc ấy (4 giờ sáng) mẹ nó đem nó ra đi tiểu thì nó nổi cơn, té ào xuống sông; mẹ nó la cứu lính ôi mà bọn đó đậu xung quanh cầu sợ «ma bắt», không chịu vớt. Đến độ trên 5 giờ, có người tới đốc suất mới tìm được xác.

Cái chết của thằng bé sau nầy rất oan, vì nếu bọn đó chịu cứu tai đâu có chết. Cách mê tín dại dột của bọn đó, thiệt không chỗ nói.

Thế là cách một buổi chiều và một đêm, mà nơi trên dưới Bến tượng sông Đông ba đã 2 đứa bé rớt tan Hà bá!

Dỗ con gái!

Đoàn văn Mãn, người làng An truyền, huyện Phú vang, có đứa con gái tên Đoàn thị Nỗ, mới 15 tuổi.

Hôm 30-3-36, Đoàn văn Mãn sai thị Nỗ theo mẹ lên chợ Đông ba bán cá, rồi thình lình thị Nỗ đi đâu mất tích; đến tối, mẹ nó về tin cho Mãn hay, vợ chồng con cháu Mãn đổ ra đi tìm khắp nơi, mà không thấy tăm dạng.

Độ 4 giờ chiều ngày 5-4-36 vợ chồng Mãn đương thơ thẩn trên con đường ngang gần sở Cẩm lớn, thì lính cớ thấy thị Nỗ đương đi với người con gái Thông Tờn, vợ chồng Mãn liền chạy theo bắt lại, người con gái kia nói thị Nỗ nầy, có kẻ đem dấu cho ở với cha nó. Vợ chồng Mãn hỏi kẻ đem dấu là ai, và ở đâu? thì người con gái cứ nói lăng tăng không chỉ là ai cả. Vợ chồng Đoàn Mãn đã thân đến kêu cùng sở Cẩm.

Chờ xem nhà chức trách phân xử thế nào

P. V.

Lại chuyện dành chỗ ngồi ăn trong đình làng

THỪA-THIÊN. — Ở làng An-xuân, tổng An-thành, huyện Quảng-điền, ngày 10 tháng 3 ta có lệ hội tế quân cấp ruộng, viên chức hương định và dân đến ra xem phần thứ lớp mà ăn ruộng. Lý địch làng kỳ hiệt mấy cậu học trò có bằng Tiểu-học đứng dưới dân và ăn với dân, (nguyên có lệnh định: học trò Tiểu-học đứng sau tổng lý cựu). mấy cậu không chịu, sanh ra chuyện cãi nhau. Hương kiểm H. Tích say rượu, xô đẩy mấy cậu kia và sai dân đánh, mấy cậu hoảng chạy.

Trong lúc đêm tối lộn xộn, có tên nào lấy cái lư hương đất trên bàn thờ, xán trước chỗ lý dịch ngồi, họ vu cho họ, trò xén và bắt cậu Lê-Hướng trói lại giải lên huyện Chưa rõ quan xử sao.

Nguyên nhân vụ nầy, chỉ vì sự cấp ruộng mà sanh ra, vì lý dịch thường hay ăn bám vào ruộng công ấy; nay quân cấp, thêm có học trò ăn ruộng nên sanh lôi thôi.

DÂN

Lời than của dân

Chúng tôi dân ở làng Phú-nông, thuộc huyện Phong-điền, vì lý trưởng Trương-Kim, ăn dấu 15 mẫu thổ đất, mưu chiếm mẫu ruộng công, đến trường cấp ruộng mưu cần thiện định, không chịu quân cấp... đã hơn nửa tháng, mới đăng lo phần quân cấp, thì đã quá mùa nay rồi, phần ruộng phải bị bỏ hoang. Nguyện ký tên dưới, đã đăng T. D. số 818 (7-5-35).

Nhân chuyện quân cấp lôi thôi, lý trưởng gây làm bất thuận định một năm mà đã tìm ba năm, dân lấy làm ức, đã kêu oan ấm ức mà chưa thấy quan trên xét xử.

Mong quan trên coi xét chỗ ức tình ấy.

Mấy người dân làng kỳ

Tự sát hay bị vợ đánh chết?

THANH-HÓA. — Lê viết Cờ 37 tuổi, ở làng Vệ yên, huyện Quảng xương, thôi làm surveillant sở Công chính tỉnh Thanh hóa đã 3 năm nay. Có lấy người vợ lẽ ở làng Bồng trung, huyện Vĩnh lộc là Nguyễn thị Tỷ, đã được một trai lên 3 tuổi.

Còn vợ cả ở nhà là Nguyễn thị Bồi, tuy sinh nhiều lần, nhưng hiện chỉ có một gái mới bốn tháng. Mỗi lần Cờ lên nhà vợ hai ở làng Bồng trung về, thường đánh nhau với vợ cả vì chuyện ghen tương.

Lần nầy Cờ lên nhà vợ lẽ ở lâu độ hai tuần lễ, mỗi chiều ngày 1er Avril mới về. Tảng sáng ngày 2 Avril, người chung quanh nghe tiếng vợ chồng Cờ đánh nhau, tưởng như mấy lần trước. Đến 9 giờ lại nghe tiếng la lối em xóm, có người chạy tới can, thấy thị Bồi ngồi lên mình chồng mà đánh. Sau lại cãi nhau một trận nữa. Khoảng 11 giờ trưa, người anh em Cờ chạy sang, thấy Cờ nằm trên giường trợn mắt, nhưng còn thôi thở trên giường. Liền hô hoán, anh em tới khiêng Cờ lên nhà thương, nhưng chưa tới nơi thì Cờ đã chết.

Làng sở tại phi trình, quan huyện cùng quan lục sự về mở cuộc điều tra, hỏi thị Bồi thì thị nói: «Vì chồng lấy 12 quan tiền đi đánh bạc, thị nói, nên đánh nhau, rồi thị đi vắng, chồng đi nống rượu, không biết tại sao chồng chết». Người nhà lại thấy trên giường thờ có một cái giấy của Cờ viết để lại cho em rằng: «Con Bồi muốn giết anh, anh không giấy được nó, nên không muốn sống, vậy các em nuôi cháu bé, còn cái xe đạp của Cờ lại bị thị Bồi phá nát.

Hồi 5 giờ rưỡi chiều ngày 3 Avril, ông Docteur Chameau, ông y sĩ Soạn, ông khám bộ Thái đã mổ tử thi Lê viết Cờ, lấy óc, dạ dày, mật, gan, ruột để khám nghiệm.

Lê viết Cờ tức vợ mà tự sát, hay vợ đánh chết? Đợi nhà chuyên trách tra xét minh ngay.

P. V.

(Xem tiếp trang 3 cột 3)

Tin đường sá

Vì bão tố to nên đoạn đường thuộc địa số 7 bị hư, từ Mương Soui đến Xiengngeun (Lào), đã có nghị định tạm cấm các xe hơi không được qua lại, kể từ ngày 8-4-36.

NÊN BIẾT TRƯỚC

Sắp có thứ thuốc «HO» mùa ĐÔNG thuốc nầy chỉ dùng trong 3 tháng (tháng mười, tháng mười một, tháng chạp).

Những nhà ĐẠI-LÝ viết thơ về cho biết trước số thuốc muốn lấy.

Nhà thuốc HỒ THANH-PHONG
Quảng-Nam Tam-Kỳ

THUỐC SÂU ĂN RĂNG

Hiệu THÔNG-HOẠT Quảng-Trị

Giá 0$14

Rất thần hiệu

Bà phước già

Mật thám giả! Thương chánh giả! Kiểm lâm giả! Quan Tham giả! Quan Thanh tra khám bạc giả!

Cái giả trong phái đàn ông kế tiếp xảy ra, nay đến nữ giới cũng xuất hiện thứ giả ấy, ấy là bà phước giả!

Báo Đông pháp số 3181 ra ngày 5 Mars 1936, ở phụ trương có đăng cái tin ở Ninh bình, đại lược như vầy:

«Vừa rồi có người con gái còn măng, người nhỏ bé, trông có vẻ rất lanh lợi, bận áo dài đen, trùm khăn trắng, trông giống hệt cách ăn mặc của dòng Saint Paul ở Hanoi, lảng vảng về vùng Phát diệm, vào thăm các cụ đạo, các giáo hữu giàu có.

«Cô ta bịa chuyện nói bà mẹ đàn dòng ở Hanoi, cho phép cô vào Huế dự tuần cấm phòng. Chẳng may khi trở về dọc đường bị kẻ cắp xoay hết tiền bạc, đành phải dùng cách hành khất, xin các nhà từ thiện cứu giúp để trở về Hanoi.

«Nghe cô có tới hầu đức Giám mục và coi giữ việc nhà chung, mục đích để xin tiền và ngủ ở nhà dòng các bà sơ một đêm, sáng ra cũng ra nhà thơ cầu kinh...

«Các bà sơ đó không biết rõ cô, vì các bà nầy thuộc dòng Institut de notre dame, không liên can tới dòng Saint Paul. Nghe cô kiếm được

«Mai sáng bà phước «giả» ấy đi rồi, các cha gặp nhau nói chuyện, mới rõ là đi lừa, vì mỗi nơi có xưng danh khác nhau. Lúc là Therèse, Paire, khi thì Jean marie....

«Người ta dọ thám mới biết con mụ giáo quyệt đó là người mới theo đạo, mà đi đâu cũng có một anh chàng đi theo hộ vệ....»

phước mà có kẻ còn giả được, nếu bà con còn xem người bằng cái vỏ bề ngoài thì sao cũng bị thiệt thời với thứ trò giả ấy.

H.

THƠ-TÍN

Cùng Ông Thừa Sự, Phú-trạch, Quế sơn, Quảng nam

Được bài ông nói chuyện người say nói phạm thượng, v. v. ít nữa là người bị mắng chuửi đó có hầu hiện thế nào, chớ nói cuồng vô tích.

Ô. Nghe chuyện, v. Trung-Thuận, Bố-trạch, Quảng bình

Được bài ông nói chuyện khánh thành miếu Thánh.. Miếu ấy là miếu công hay miếu tư, ai làm mà khánh thành, nói không rõ ràng, không đăng được.

T. D.

LA BOURBOULE

convient particulièrement aux Colpniaux par son climat exceptionnel et ses eaux très fortement arsenicales et radio-actives. Elles sont souveraines dans les maladies de la peau, dans le paludisme et l'anémie qui en découle, et dans les affections de l'arbre respiratoire. Indications conve ant aux Adultes et en particulier aux Enfants.

Ces derniers trouvent à soigner à **LA BOURBOULE** lymphatisme, adénites, anémie, débilité, défaut de croissance. C'est le paradis des Enfants.

DOẠT GIẢI NHẤT

Kỳ Hội-Chợ Huế vừa rồi, hiệu KHUYNH-DIỆP đã được chấm giải nhất. Hội-đồng chấm thưởng có 9 ông, ông nào cũng cho KHUYNH-DIỆP 10/10, cộng thành 90/90 là cái điểm số cao tột bực.

Trong mấy ngày Hội-Chợ, tại gian hàng KHUYNH-DIỆP lại đã bán lẻ, bằng giá quảng-cáo, được trên 2.000$00. Đối với những hàng bán giá từ 3, 4 xu đến vài ba bào, thời số bạc thu trên 2 000$00 trong 10 ngày Hội-Chợ, — trong đó lại bỏ mất đi mấy ngày mưa lạnh, — cũng là khá nhất.

Được cái kết quả rực rỡ như vậy, chính nhờ bà con ai nấy hết lòng chiếu cố. Nên xong Hội-Chợ, hiệu KHUYNH-DIỆP xin có lời cảm tạ chung hết thảy bà con.

HIỆU KHUYNH-DIỆP

Cần nhiều Đại-lý, Chi-điểm khắp xứ Đông-Pháp

Nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG Hanoi là nhà thuốc Nam ra đời đã lâu năm, to nhất và danh tiếng nhất trong nước. Cần đặt nhiều Đại-lý, Chi-điểm ở các tỉnh, các phủ, huyện, các chợ to, bến lớn khắp xứ Đông-Pháp, nghề nào muốn làm, xin cứ đến hoặc gởi thơ cho các nơi sau nầy:

Về xứ Trung-kỳ, từ Thanh-hóa đến Hà-tĩnh thì hỏi tại Đại-lý NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, *36, Rue Sarraut Vinh* — từ Ba-đồn đến Phan-thiết thì hỏi tại Tổng-đại-lý NHƠN-THỌ ĐƯỜNG, *Rue Đông-Khánh Tourane* — Về tỉnh Thừa thiên thì hỏi tại Phân cục NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, *44, đường Gia long Huế* — Về xứ Lào (Laos) thì hỏi tại M. ĐÀO-TIẾN, *Maison Nhật-nhật-tân à Thakhek* — Về Nam, Bắc-kỳ và Cao-mên (Cambodge) thì hỏi tại Tổng-Cục NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, *46 Rue des Paniers, Hanoi.*

Còn như ngài nào muốn dùng thuốc gì, xin sẵn lòng chiếu cố đến các nơi kể trên, hoặc đến các nhà Đại-lý NAM-THIÊN-ĐƯỜNG ở các tỉnh sẽ có đủ các thứ thuốc rất linh nghiệm. Ở xa xin gởi thơ và timbres để chúng tôi sẽ gởi catalogues đến hầu.

Tổng cục NAM-THIÊN-ĐƯỜNG chủ-nhơn kính cáo.

HAI MÓN RƯỢU THUỐC RẤT HAY

của nhà thuốc **VÕ-VĂN-VÂN** Thudaumot-Nam-kỳ

I.— Trường Sanh dược tửu.— Rượu thuốc nầy tánh-chất đại-bổ. Đàn ông, Đàn bà, người già cả, khí huyết suy kém, trong mình bần thần mệt nhọc, hình vóc gầy ốm, uống rượu thuốc nầy trong ít lâu sẽ thấy công hiệu. Rượu thuốc nầy rất mạnh, không nên uống đến quá say, phải tùy theo sức mình mà dùng.

II.— Phong-Thấp dược tửu.— Chứng nhức, mỏi, tê, bại, uống thuốc thang, thuốc hoàn, rất lâu lành. Thuốc hiệp cùng rượu trong giây lát đã chuyển khắp châu thân. Môn thuốc rượu nầy chuyên trị chứng nhức, mỏi, tê, bại rất công hiệu. Bất luận ngày đêm, tùy theo sức mình, muốn uống nhiều, uống ít cũng dặng.

Giá cả hai thứ: Chai lớn 1/2 lít 1$.— Chai nhỏ 1/4 lít 0$50

Chi-cuộc VÕ-VĂN-VÂN dược-phòng

SAIGON	QUINHON	HUẾ	HANOI	TOURANE	HAIPHONG
229, Rue d'Espagne	Avenue Gia-Long	87, Rue Paul Bert	86, Rue du Coton	Avenue du Musée	103, Bd Bonnal

GIẢI HUYET ĐỘC

HIỆU CHỮ THỌ

Chuyên trị:
Đau xương
Nhức gân
Tê, bại
Ghẻ chốc
Mụt mảng
Đàn bà bạch đái
và
tất cả những bệnh do huyết có độc sinh ra bởi trước đã mắc bệnh phong tình hoặc bởi khí huyết cha mẹ di truyền lại.

MARQUE DÉPOSÉE

解血毒

Mặt chai 1$20

Nhà thuốc VĨNH-THỌ Tourane

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) ở Khắp Đông-Dương

Về tin thầy Chef train chết

Về tin thầy Chef train chết về nạn xe lửa, đăng T. D. số 834 vừa rồi, xảy ra ngày 7 Avril, mà để lộn là 7 Mai. Vậy xin đính chính.

Đức hủy bỏ hiệp ước Locarno...

(Tiếp theo trang nhất)

sang xâm lấn Trung Âu và Đông Âu. Hiệp ước bất xâm phạm giữa hai nước chỉ là để cho nước xâm lược được rảnh tay rảnh chưn mà thôi v. v...

Chương trình của Pháp sẽ gửi cho các nước ký hiệp ước Locarno và cho Quốc liên.

Nước Áo theo chưn nước Đức mà hủy bỏ hòa ước Versailles

Vienne, 5 Avril. — Áo quốc đoàn đã cho dán yết thị khắp trong nước công bố việc phục hưng cái chủ quyền về mặt quân của nước Áo, thi hành luật cưỡng bức tòng chinh.

Nam-tư-lạp-phu phản kháng

Belgrade, 2 Avril. — Các báo đều phản kháng việc Áo đặt lệ bắt buộc đi lính. Báo «Vostnoe» viết: « Áo hành động như thế tức là theo cái chính sách khi việc đã thành tựu rồi mới bàn đến; bắt đầu từ thân. Mara bằng cớ [illegible] đao sắm hồi ở Áo rồi tiếp đến việc Đức đóng quân ở miền hoàng xang»

Tiểu đồng minh định ngăn cản việc nầy

Bucarest, 4 Avril. — Cái tin quan Tổng thống Lỗ mà ai truyền ngôn rằng: «Các nước Tiểu đồng minh cần phải dùng mọi phương pháp, như phải cần thì cũng dùng đến cách tổng động binh để bắt buộc Áo phải trong theo các hợp ước và ngăn ngừa nước Huong gia lợi theo gương của Áo».

Prague, 5 Avril. — Quan Thượng thư Tiệp khắc Hodza tuyên bố rằng Tiệp khắc cũng cùng các nước Tiểu đồng minh phản kháng. Và lại cho rằng các nước liên kết được với nhau về mặt kinh tế, có thể làm giảm được những việc phân rẽ về chính trị và nói nên đường để mọi cách mà điều đình cho tiệt quốc hòa thuận.

Ý lại hoan nghinh

Rome, 2 Avril. — Các báo rất hoan nghinh việc bắt buộc đi lính ở Áo, và cho rằng xứ ấy không thể tổ chức việc quốc phòng bằng những tài nguyên hạn chế được.

Cuộc chiến tranh Y-A

(Tiếp theo trang 1)

nước nhóm để định việc giao thiệp với Ý.

Người ta nói rằng nếu để hai nước địch ở lu đinh với nhau, còn Q. L. chỉ đứng ngoài chờ mà thực hiện sự giải hòa. Ở Ý, người ta cho rằng đảng Madariaga nên thân hành đến tòa Rome để hỏi ý kiến Thủ tướng Mussolini mà sau mới để làm việc.

A thua mẹp!

Rome, 4-4. — Đội quân số 1 của Ý tiến về phía Nam, gặp quân của A hoàng. Quân A hoàng bị đại bại, mất hết chừng 1000 khẩu súng trường, 10 cỗ súng cối xay, 8 cỗ súng đại bác và chết chừng bị thương độ 40 người. Còn một mớ quân lính của A hoàng đều bỏ trốn về phía Nam. Tất cả máy bay Ý đều bay theo đuổi quân tán loạn ấy.

Addis Abeba, 4-4. — Năm chiếc máy bay Ý ném bom xuống sân máy bay ở Addis-Abeba, không thiệt hại gì bao nhiêu.

Trận ném bom nầy không gây ra sự kinh khủng gì, vì nhân dân đều lánh đi nơi khác rồi.

Một chiếc máy bay Ý ném bom đốt cháy một chiếc máy bay A.

Rome, 4-4. — «Quân Ý đã đánh sập hết sức chống cự của quân A rồi». Ấy là lời tuyên bố của Mussolini.

Djibouti, 4-4. — Thấy máy bay Ý ném xuống Harrar và Dirédaoua, và quân Ý tiến lần đến, bao nhiêu người Âu trú ở Ethiopie, đều đi hết. Chuyến xe nào đến Djibouti cũng đầy ép hành khách.

Addis Abeba, 5-4. — Bốn chiếc máy bay Ý ném bom xuống thành Dessié. Chưa biết thiệt hại nhiều hay ít.

Chemisettes d'été

Các nhà buôn nên hỏi tại nhà chế-tạo

Cu Gioanh
68-70 Rue Éventail
HANOI

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang 2)

Vu rằng bẻ cái thập ác, mà đánh người

Đỗ hữu Văn làm đại hào làng Phong cốc, tổng Thổ cốc, phủ Thiệu hóa, mới theo đạo Gia tô, có tư hiềm với anh em người hương kiểm trưởng tổng là Nguyễn xuân Liên. Khoảng sáu đêm ngày 18 tháng hai, hai người con hào Văn, làm trái tuần, ở điểm canh đi về trước, kiểm Liên về sau, qua ngõ nhà hào Văn, bị ông hào con hào Văn đánh như tơi. Rồi hào Văn nói kiểm Liên trèo lên nóc cổng, lấy cái thập ác xuống bẻ gãy. Sáng mai, phải đưa kiện kiểm Liên tại phủ nha Thiệu hóa, còn kiểm Liên xuống nhà thương điều trị.

Hiện nay quan trên đang xét.

P. V.

Con bạc đời chỗ luôn

VINH — Có lẽ ngại con mắt nhà chuyên trách hay sao mà cái ổ bạc của mấy tiệm khách trú kia đời chỗ luôn.

Theo người ta nói chắc chắn thì bữa tháng giêng, các con bạc nhóm xuống Quán lau, thuộc xã Yên dụng, cách thành phố hơn 3km. Ở đấy một độ, chúng lại kéo nhau ra đánh ở ngoài miễu bội đồng thuộc xã Xuân yên. Không mấy ngày lại giắc nhau đánh tại chân núi Quyết thuộc phố đệ Cửu, rồi chúng lại kéo nhau về thành phố ở đường Banian. Sau khi bị tên Tài phá đám, các chủ sòng đã hòa tính thuê cái gian nhà gác của một phạm điếm ở đường Destenay.

Ban đêm thường thấy các con bạc đạo quanh nhiều nơi phố [illegible] sòng, rất ý tự đắc, không cần kiêng nể pháp luật.

Cờ bạc hoành hành nhỉ!

D. N

Vụ bắt tình nghi ở phủ Diễn đã liễu kết

Hồm thứ năm 1er Avril vừa rồi tên Nam ăn đã nhị cấp đã đem vụ bắt tình nghi ra xử.

Bị cáo nhân tất cả 17 người mà chỉ bị án 7 người, còn 10 người được trắng án.

Những người bị án, nặng nhất là 6 năm, mà nhẹ thì một năm. Trần thị Liên, vợ Trần văn Cung, vì tên Ba Nghiện khai vu cho ông bị 2 năm tù. Tên Ba Nghiện cũng bị 1 năm.

Tòa tuyên án xong thì nghe có tiếng kêu oan, song vô hiệu.

P. V.

Một đám rước Thánh Sát rất to

NGHỆ AN. — Vừa rồi tại Xã Vạn phần, phủ Diễn châu, có một đám rước thần và đưa thuyền rất lớn. Trâu, bò, heo bị giết kể đến chục mà phí tổn đều do dân đồng xã phải đóng góp. Tính phòng tốn có bốn năm trăm bạc. Một đêm nghiệt nữa là trước rước độ 7, 8 ngày, có lệ cấm dân trong xã không được đi làm nghề, (dân Vạn phần chuyên nghề làm cá ở biển), phải ở nhà cho đông để rước.

Lệ rước nầy cứ ba năm một lần, để tế một vị thần gọi là Đức Sát. Ba năm một lần rước! Ba năm một lần, dân nghèo mà bắt nước mắt để đóng góp, mà lại bỏ làm ăn! Vị Thánh Sát có linh cũng buồn cho thói mê tín ấy nhỉ!

Dân nguyện

Sẽ lấy một lớp lính thợ ở Trường thi chăng?

Nghe đâu tại nhà máy Trường-thi sẽ lấy thêm nhiều thợ thuyền, vì nhà nước cần tuyển một lớp lính thợ chừng 600 người đem sang Pháp

P. V.

14 tuổi đã trương vào hạng thuế đinh!

QUẢNG-TRỊ. — Tôi tên là Võ xuân Phương, làng Phổ lai, tổng An lạc, huyện Cam lộ, mấy năm trước theo học ở trường Nghĩa an, đơn nhập học và đơn bạch Tiểu học yếu lược, khai sinh ngày 18 September 1922, lý trưởng Nguyễn Châu đứng chứng nhận rõ ràng. Tính đến năm nay, thời tôi có 14 tuổi.

Mới 14 tuổi chưa đúng niên lệ mà cũng lý trưởng ấy thiện hành trực tế vào sổ thuế thân, đến vụ thuế năm nay sẽ bắt nạp!

Đã hai ba lần, tôi đến trình quan huyện Cam lộ cứu xét, kẻo sự tuổi nơi bài chỉ thuế và trong bằng yếu lược của tôi không đúng nhau. Thế mà quan chỉ hiểu phá trò: Lý trưởng làm vậy cậu nạp 4 năm đều ghi 18 tuổi, sẽ đúng với tuổi trong bằng.

Việc lý trưởng làm trái pháp luật như thế mà quan không xử là nghĩa gì? Đều oan khuất mong nhà nước soi xét.

V. X. P.

Chuyện xét tư lịch

QUẢNG-NAM. — Vì vụ xét tư lịch bộ Tài chánh có tờ mình sao, vẫn để làm trong làng như cũ, chớ không phải đi làm biệt tổng.

Nay ở hạt Tam kỳ, lại bắt tư lịch của mấy tổng đem đi làm con đường vào nhà đèn chè Đức phổ, phần đông nhân dân phần nhiều, nói: «Tư lịch đi làm biệt tổng, đã trái với tờ thông tư trên, huống con đường nầy không phải đường công...

Hương mục làng Chiêu đàn bị giam mấy ngày, cũng vì dân hộc nài, nhưng sau cũng phải về bắt dân đi làm!

Dân nước hèn

Có phải «tố» đâu mà nói triệt?

(Án ấy có oan chăng?)

QUẢNG-NGÃI — Nguyên ngày 14 tháng 12 ta năm người, tại làng Tân Hi, phủ Binh sơn, hào mục có tụ tại nhà hội làng, đánh trống rồi làng bán 4 xứ điền bộ cho làng Đông lỗ, là xứ Ba lê, Trường lâu, Trung-khởi và Xa-gây có làm heo rượu ăn uống.

Dân làng, bọn Võ Khắc, Nguyễn Bá, Đỗ Kinh và Phan Lung, nghe trống, ra đến nhà hội thì thấy hào dịch hai làng đương ăn uống say. Bọn Kinh và Lung thưa với hào lý:

«Chúng ta (Tân hi) với làng Đông lỗ đã hiện các mà tiền nhân không chịu bán điền thổ ấy. Nay các ông đem bán, dân chúng tôi không thần lắng».

Mới vừa giết lời, thì hào mục, hương bộ đập vào, đổ mắm, đập đầu heo và la mắng rầm lên rồi trình quan.

Sáng hôm sau thầy Phó về thấy dân heo và một mâm cơm, biên vào án hàm, giải 4 tên dân ấy về phủ. Quan tin theo bên hào mục biên mấy tên ấy thuận lý giao mấy xứ điền đó, chúng không chịu ký; sau không rõ làng tổng khai kiểm thế nào mà quan lại làm án mấy tên ấy là triệt t.

Nhà nhóm làng đó không phải nơi tế thần (tế có định miếu) mà hào mục nhóm lại ăn uống, sao gọi là tố Đươc? Cái án nầy có oan chăng?

Rất việc

Làng hạ tiền đất

BÌNHTHUẬN — Năm rồi (1930), dân làng Phú hiệp, tổng Hội an (Hàm thuận) xin hạ tiền đất dân cư y cựu lệ (T. D. có đăng).

Năm nay, ngày 1 tháng 3 ta, làng nhóm Đại hội có tên cựu đồng đi, hạ tiền thuế đất cư mỗi 1$00 giảm 0$20.

Ở, được bao nhiêu dân đã bấy nhiêu.

T. Ng.

Thuốc lá "LUCIA"
tốt nhứt

0$05 một gói
0$05 một gói

Có bán khắp nơi

Dùng sữa
"LE GOSSE"

Sữa « LE GOSSE » rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà - nước năm 1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc... à Saigon.

Có bán trong các tiệm tạp hóa & Đông-Pháp.

NHÃN GIẤY XANH: *Giá mỗi hộp* ..... 0$30

Đại lý:

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ - TOURANE - QUINHON

RẤT CÓ ÍCH

Tỉnh Bình-Định (Quinhon) là nơi thổ sản dầu dừa, mà thường niên đến mùa dầu không xuất cảng được, thời dân Annam ở miền Tamquan lấy làm phân vân hết sức, là vì chỗ ấy người mình lấy dầu dừa vi nghiệp.

Từ ngày hãng savon XUÂN-SANH của chúng tôi ra đời đến nay nhờ lấy toàn dầu dừa ấy mà làm ra các thứ savon rất tốt (72%) nên được công chúng hoan nghinh rất nhiều và lại được các sở thí nghiệm của nhà nước chứng kiến. Vừa rồi chúng tôi đã được giấy Hội-chợ Haiphong gởi vào khen tặng thứ savon của chúng tôi tốt hơn các thứ khác.

Món hàng nội hóa xứ Trung-kỳ ngày nay đã được mở mang. Vậy xin quí ngài lấy công tâm mà chiếu cố, để giúp cho kỹ nghệ xứ mình được bước vững trên con đường tiến bộ.

Savonnerie XUÂN-SANH
Avenue Khải-Định -:- QUINHON

THUẬN-LONG
R. e Paul-Bert
Đại-lý độc-quyền HUẾ — ĐỒNG-HỚI

TIỂU THUYẾT

HƯ KHÔNG

LƯƠNG-PHÁT dịch-thuật

— 54

Mặc cái quần ngắn bằng nhung, đôi giày ống đen láng, một cái áo mà hàm, tử tước ra bộ một nhà nhã lịch, chỉ khi nào xuống đất mới trông thấy cái vẻ nặng nề. Trông vẻ mặt của ông thì thấy sự tử tế trong lòng; lại thấy sự an tịnh của một bộ óc không hề vì sự đọc sách suy nghĩ mà mệt nhọc. Tử tước Xu sơ thật là một người thành thật, không thể làm điều hại lớn và điều tốt lớn.

Tạo lệ đã cai trị cuộc đời của ông, và ông làm theo y như các điều dư luận ông đã tiếp xúc. Ông còn giữ cái giọng nói khi truyền lệnh lúc ông còn làm quan vậy.

Cuộc sống ở thôn quê đã làm cho ông trở nên yên lặng; cái đó thêm với cái lòng tự hoài nghi của ông, làm cho ông ít khi nói điều bậy. Thường thường ông chỉ bày tỏ những điều thật tầm thường mà chắc chắn không ai cãi được.

Có nhiều phu nhân có con gái lớn thời muốn nàng gả cho ông, nhưng xưa nay ông vẫn từ chối. Nhưng cái cảnh sống độc thân của ông cũng làm cho ông khó chịu. Ông đã gặp cười được một người đàn bà, bà không để gì, nhưng vì ông trông thấy người kia quá chế nhạo cái cách tiếp tiếng của ông — nói cho thật ông chỉ tiết kiệm theo lối một người nhà quê, như ông thôi — làm cho ông sinh lòng chán.

Nhưng sức lực ông còn mạnh lắm, cũng như những người biết giữ sức mình không chơi bời, ông cũng trông thấy rằng sự sản bắn, sự chăm nom đất đai của ông, và hai bữa cơm thẳng bụng mỗi ngày không đủ để làm cho cái đời của ông đầy đủ. Nhất là về tiết thu, trong những giờ buồn bã mà cảnh trời ở Tu liên cứ càng trong sạch thêm, màu cây xanh lại biến sắc dợt hơn, chiều lại mặt trời lặn chói đọi trên mặt sông ông cũng mơ tưởng đến một cuộc đời có lứa đôi sum hợp... Chính bà Ái lợi đã lựa trúng những lúc ấy.

Bà vẫn không giảm đem sự hôn nhân mà nói với tử tước mà bà thường kêu là một người bạn cũ của bà. Bà muốn để cho tự tử tước phải lòng trước, thì tốt hơn; rồi bà sẽ đẩy vào lồng. Vả lại cần phải phòng ngừa về cái tánh ngờ hoặc của Ái lịch.

Bà thường tránh những câu nói ngụ ý gián tiếp hoặc trực tiếp; bà chỉ sắp đặt sao cho hai bên thường gặp nhau nhiều, và việc nầy rất dễ, vì chính tử tước Xu sơ đã mấy năm nay không hề tiếp bà Ái lợi, nay sẵn lòng giao thiệp với bà, mà cuộc giao thiệp nầy vì có hai người đàn bà kia, nên càng trở nên thú vị.

Đầu tiên, mẹ con nàng Ái lịch thật đã làm cho tử tước e lệ, người mẹ thì vẻ oai bộ dạng của một bà hoàng hậu, người con thì vẻ quá đằm và quá đẹp, và vì thế mà người ta sợ rằng tử tước sẽ không giảm đến lại. Nhưng rồi ông quen lần, mà có lúc người ta thấy trong một tuần mà ông tới đến hai ba lần. Những ngày mà ông không thể đến được, ông lại gởi cho những thịt rừng, những trái cây trong sở ông, những bó bông hường đủ để bày khắp trong các phòng. Buổi mai hôm ấy, tử tước cho người đem đem đến một con cá măng nặng mười lăm đồng cân, mà ông ta câu được. Bà Ái lợi lại mời ông tối ấy đến ăn cơm để nếm con cá ông luôn thể.

Ái lịch ăn vận một cái áo hết sức đơn sơ, với cái khăn choàng cổ đầu đội một cái nón rơm, vừa đi giạo ở chỗ vườn xuống bờ sông Loa; vì chỗ ấy là chỗ nàng mến lắm vì nó nhắc lại cho nàng sở Hồng Hắc với trăm ngàn cái kỷ niệm, bền và thiết tha:

Nàng ở nhà quê vì hơi hóa ra lười biếng về tinh thần và hình thức, nên nàng tự trách mà hỏi mình rằng có được phép nghỉ không? Nàng lại tự hỏi: vì nàng không thể tự lập ra một sự sống độc lập, thì có phải vì thế mà nên chi, không rằng sức làm thêm cho kỷ được sao? Nhưng nàng cũng nghe thấy rằng sự yên tịnh cũng cần kíp cho nàng sau những cơn giông tố của cái năm hung ác vừa qua; rồi tự nhiên dần nàng không muốn, bao nhiêu cái sức mạnh của tuổi thanh niên đã làm cho nàng tìm thấy cái thú vị trong cảnh trời xanh nước biếc, cỏ đẹp hoa tươi.

Nàng đi đến cái ghế đá ngồi để ngắm con sông Loa xanh biếc. Tại chỗ nầy một cái lạch sông trông hình như là một cái bờ hồ, có những dám cát. Phía trước có một hòn đảo nhỏ, màu cỏ xanh như một cái vườn hoa, các ngọn cây chiếu hình xuống mặt nước lạnh; còn cái lạch bên kia, nước chảy mạnh làm nổi sóng trên mặt. Một chuyến đò ngang trông ra xa trong cảnh mặt trời xế chiều hãy rõ cái hình một cỗ xe và con ngựa; những con chim bay liệng trên lưng trời...

Ái lịch thở ra, hình như bị cái cảnh đẹp giờ nầy quá cảm. Vì sao mà cuộc đời lại cứ đầy đưa như thế nầy, không để ý đến những kẻ đã qua đời, đến cái giờ phút mau chóng, cái cảm tình mau phai? Vì sao mà chính nàng đương lúc nầy cũng nghe sung sướng, phải, đến thế nào cũng sung sướng được hít cái không khí đẹp đẽ đầy cả phổi, ở cái giờ nầy?

Nàng hồi tưởng đến cha nàng; nàng thấy lại Mỹ sơn với bộ mặt nghiêm khắc, với cặp mắt đẹp đẽ, cái dáng điệu đầy ý muốn cứng đầu.

Mỹ sơn có hứa nếu có thể rảnh trong bốn mươi tám tiếng đồng hồ thì chàng sẽ đến thăm ngay. Mà chàng có giữ lời hứa không? Nàng vẫn hưởng cái sự sống trong cảnh cây xanh ở nơi nghỉ mát Tu liên, rộng rãi cho đến cả ngày nàng có thể lẩn quẩn trong ấy, mà nàng được tự do, chỉ mỗi ngày có hai chuông kêu nàng về ăn. Nên thật rằng, sự sung sướng của nàng chỉ nhờ sự quên, quên ba cô kia, vì bà cũng ít gần gũi nàng, làm cho nàng hơi khó chịu; quên mẹ nàng, quên Lai mông, quên cả các người chung quanh với các tính thân thiện đã đổi của chúng, quên cả cái chi không phải là cái cảnh đẹp đẽ tự nhiên của Tạo vật.

(Kỳ sau sẽ tiếp)

BỐN ĐỀU CẦN YÊU

Cho Phụ-Nữ

I.— Đau bình Bạch-Đới-Hạ

Huyết trắng (khí hư) ra dầm dề, hay là khi nhiều khi ít, hàm đen, vàng đợt, trắng đục, lợn cợn có giây có nhợt, bôi tanh khó chịu, mình mẩy nóng hầm, mê mệt, tứ chi bải oải, dùng đã thử thuốc rồi mà không hết, hay là hết rồi trở đi trở lại, mau dùng thuốc:

Điều-Kinh-Bạch-Đới « Ông Tiên »

sẽ dứt tuyệt. Khỏi cần bôm rửa, đang có thai (kinh) mới sanh đẻ hay là đang có thai mà ra huyết trắng nhiều, dùng thuốc này càng hiệu nghiệm. Chúng tôi dám nói quả quyết và cam đoan dùng thuốc này không hiệu nghiệm không lấy tiền.

Mỗi gói...0$80, nửa tá...1$50, một tá...3$00

II.— Có kinh trồi sụt hay là không đúng ngày

Phần nhiều phụ nữ hay sanh ra trăm ngàn bịnh; cũng vì máu huyết suy kém, kinh kỳ trồi sụt, có tháng không đúng ngày, hoặc sớm, hoặc muộn, hoặc nhiều, hoặc ít, mình mẩy nóng hầm, mê mệt, nhức đầu, đau bụng, nhức mỏi trong xương, tay chơn rã liệt, hồn thần, xây xẩm mày mặt, huyết trắng ra dầm dề, ăn ngủ không biết ngon, dả dượi tối ngày, làm việc chi cũng chán nản, nước da vàng ủa như bịnh hậu, hình vóc càng ngày càng ốm xanh, để lâu ngày chừng nào càng hại thêm chừng nấy!

Vậy quí bà, quí cô máu huyết suy kém, kinh kỳ trồi sụt như trên đây, đã từng dùng đủ thứ thuốc rồi mà không hiệu nghiệm, xin dùng thuốc BỔ-HUYẾT ĐIỀU KINH « ÔNG-TIÊN » này cho thường, các bịnh kể trên sẽ tuyệt, máu huyết trở nên sáng tốc, kinh nguyệt điều hòa (đúng ngày) trong mình mạnh khỏe, da thịt tốt tươi.

Mỗi hộp. . . . . 1$00

III.— Tới kinh đau bụng hay là có mà ra ít

Vậy quí bà, quí cô tới kinh kỳ huyết hư ra không đặng, hay là có mà ít, làm đau ngầm ngầm trong bụng, đau gò có cục, đau thất ngang lưng, mình mẩy nóng hầm mê mệt, nhức mỏi cùng mình, muốn ớn lạnh, ăn ngủ không biết ngon, dả dượi tối ngày, mau dùng thuốc LỢI CÔNG HOÀN « ÔNG TIÊN » cho nó trục tẩy máu hư ra thì các chứng bịnh kể trên đều hết.

Mỗi hộp. . . . . 1$00.

IV.— Muốn sanh đẻ dễ dàng

Có thai từ một tháng sắp lên, nên trường phục thuốc TIÊN THIÊN BẢO DỤNG HOÀN « ÔNG TIÊN » một là bổ khí huyết, hai là dưỡng thai, dần lúc gần sanh đẻ chuyển bụng ít đau, tử cung được trơn và nở (đẻ mau) ba là, không lo đều chi trắc trở, bốn là, đứa nhỏ dễ nuôi, sau đặng mạnh mẽ, khỏi sợ ghẻ chốc hay là nổi sài cùng mình, hết sức công hiệu.

Mỗi hộp. . . . . 1$00.

Mấy thứ thuốc trên đây, chúng tôi dám chắc rằng hoàn toàn và công hiệu hơn hết ở xứ Á-Đông, vì chưa chắc có hiệu nào mà tranh cho đặng.

Có bán tại 51, Rue GIA-LONG à HUẾ và khắp các nơi có treo bản hiệu đại-lý cho nhà thuốc ÔNG-TIÊN.

MỘT ĐỀU NÊN THEO

Ta nên xét kỹ HỦ THUỐC PHIỆN là một sự vô ích, chẳng những thế mà thôi, lại xốn xa, mất thì giờ mà đang lúc đồng tiền có hợp lại có khi làm ra cái vạ lớn cho gia đình nữa, vì các lẽ đó, nếu ai có thể bỏ được thì ta nên bỏ đi, vậy ai muốn bỏ cho được dễ dàng và không sinh ra các bệnh, không mất mỗi gì, người vẫn đi làm được, vẫn khoẻ mạnh như thường thì chỉ uống thuốc CAI NHA-PHIỆN HOÀNG-VĂN-ÁP, 67, phố Minh-mạ, BẮC-NINH là bỏ ngay được, thuốc của bản hiệu có một đều lạ khi đã bỏ được rồi, hễ trông thấy thuốc phiện thì kinh sợ, nếu hút vài điếu vào là nôn mửa. Vậy muốn bỏ thì nên dùng thuốc thì một rõ là thực, giá 1$00 ai lo mua gởi ít tiền trước cho Tuấn bán giao ngân.

Có bán tại hiệu LÊ NAM-PHONG rue Gia Long — PHANTHIẾT.

VUA THUỐC BỔ Ở VIỄN-ĐÔNG:

Cửu-Long-Hoàn

của nhà thuốc

Võ-Đình-Dần

CHOLON

KIÊN TINH BỔ THẬN

Chuyên trị thanh niên các chứng thuộc về tinh hậu bất giao, đánh ra đau lưng mỏi vai, đêm nghĩ thao thức, mộng mỵ liên miên, sinh ra Mộng-Tinh, Di-Tinh, Hoạt-Tinh, là những chứng rất hiểm nghèo. Thuốc nầy có danh tiếng nhất ở Trung-kỳ, ai đã đau chứng bịnh kể trên, dùng đều khỏi cả.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

KIỆN-NHI

Thuốc nầy chuyên bổ cho trẻ con rất hay, hết thảy phải giới thiệu nhiều, hãy đọc những thư cảm ơn đăng trước sẽ rõ tài thuốc KIỆN-NHI thông minh bổ bổ cho trẻ mà cho làm cho trẻ được vô bịnh chứng lớn nhỏ.

Mỗi ve 1$20

— Nơi thuốc hỏi tại: —

SINH-HUY DƯỢC-ĐIẾM 89 Phố La-Ga — VINH

Đại-lý HUẾ: Vĩnh-Hòa — HAIPHONG HANOI: Mỹ Hoa — THANHHÓA: Cẩm-Tú-Quán — VIENTIANE: Phan-thị-Lộc — LUANGPHABANG: Trần-Kỳ — DONGHA: Nguyễn-Anh-Chính — (của đại lý nơi tỉnh nào chưa có).

Kho chuyện.

Nay mai đây, anh e vue hề charlo ở Mỹ sẽ sang Đông dương cùng vài người đào hát bóng khác.

Cái khổ của phần đông dân xứ nầy, mong có thuốc gì chữa, lại nhập cảng « hề »!

Vũ-v-Nghệ, 28 tuổi, vừa rồi ngày 4-4-36, bị tòa án Hanam (Bắc-kỳ) kết án 5 năm tù và 20 năm quản thúc.

Nghệ quê làng Vĩnh-trụ (Hanam) có mang Tàu, Nhật, Pháp, và nó học tại Nga. Mầm ngoài bị bắt dưới tàu chạy đường Haiphong — Hanoi.

Vừa rồi người coi sắp tây ở cơ sở liên-thành 9e R. I. C. Hanoi, mới lãnh lương được 300$, để trong tài áo nơi phòng ngủ, bị ai lấy mất. Người coi nghi cho người cùng nằm trong phòng là M. Pellégrini lấy. Chiều hôm 6-4-36 Pellégrini tức, lôi lấy áng phần vào ngực tự tử để rửa nhục.

Ngày 3-4-36, lúc 7 giờ mai, học sinh trường vẽ Gia-định (Namky) phần nhiều bỏ trường không học.

Nguyên nhân vì cô giáo Lê-thị-Lựu làm cho học trò bất bình về lời dèm pha quá đáng của cô.

Sớm mai hôm 2-4-36 tại một ngôi chùa ở làng Tân-đông-thượng, tỉnh Gia-định (Nam-kỳ) có xảy ra điều trái với Phật giới làm sao! Thầy chùa Khuông giỡn với gái bị bắt quả tang!

Câu chuyện phát lộ, sư nầy thú cho người coi chùa là ông Thừa, có đánh ông nầy một trận khá.

Sư Khuông, người ta biết đã lâu, miếng cùng [illegible] bạc, mê mẩn... đủ thứ.

Các sư, về âm vận chùa, nông ấy, sao mà hay chơi trèo cũng ngồng quá! trái điều Phật giới quá! Hết sư Muôn lại đến sư Khuông.

Ở ĐÂU CÓ??

CÙ-LÀ SƯ-TỬ??

THUỐC BỔ Á-PHIỆN VĂN-MINH??

ÁO TÂM NĂM 1936??

Xin trả lời tại:

Ngọc - Hùng

N° 51, Rue Gia-Long

HUẾ

Tại đó có bán đủ các thứ sơn-dầu, bột, của hiệu RÉSISTANCO.

Giá rẻ không đâu bằng

Tại biên giới Nga-Mãn

Đông-kinh, 3-4. — Tình hình biên giới Mãn châu xem mỗi ngày mỗi nghiêm trọng thêm.

Có tin gần như chính thức rằng quân Quan đông sắp tập trung tại biên giới Mãn châu để chực đối phó với Nga.

Bên kia, Nga cũng tập trung quân đội tại Tây bá lợi Á để chực choảng với Nhật.

Người ta nói chắc quân Nhật thế phải hành động.

Đại biểu Nhật tuyên bố: « Nga phải nhớ rằng mình sẽ đương đầu với hai nước địch là: Nhật và Đức.

Đông-kinh, 5-4. — Có tin ở Hsing-king rằng máy bay Nga lại bay hai lần nữa trên biên giới mãn châu miền Mulintu.

ĐÃ SINH RA KIẾP Ở ĐỜI, AI KHÔNG PHÒNH-TÍCH LÀ NGƯỜI VÔ DUYÊN

Cơm no, rượu say vật hơi tinh dục, hoặc ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay, nên bị bịnh gọi là Phòng-Tích, không phải đau dạ-dày, không phải đau bụng kinh niên.

Khi bị bịnh: Thấy: Đầy hơi, tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng về bình bịch, khi ỉa xong rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua), khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng khi đau lưng, đau run trên vai, người thường ngáo ngán, buồn bã chân tay, bị lâu năm các một chứng đa hoàng đảng.

PHÒNG-TÍCH THẦN-DƯỢC « CON CHIM »

thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay, không hề công phạt tì gì, đàn bà có thai cũng nốn được.

Một liều một bịch uống: 0$20
» » hai » » : 0$40

VŨ-ĐÌNH-TÂN, *Kim-tiến 1926*

178 bis, Lachtray -:- HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ:

HUẾ: Vĩnh-Tường, 46, phố Gia-Long; TOURANE: Nguyễn-bửu Vinh và Quảng-Cự; NHATRANG: Kim-Anh, Librairie; PHANTHIẾT: Lê-Nam-Hưng, Commerçant; QUINHON: Đông-Lợi, Avenue Khải-Định; QUANG-NGÃI: Chế Hoàng à Sông-Vệ; SOCTRANG: Mỹ-nên-Mạch, Maire à Caison; VINH: Hà-thị-Lan (Maison Sinh-Huy); VIENTIANE: Mme Phan-thị-Lộc, rue Tufforin; THAKHEK: Đào-Tiến (Maison Nhựt-Nhựt-Tân). LUANGPHABANG: Trần-văn-Chế, Entrepreneur

Các tỉnh khắp ba kỳ có đại-lý

KIỂU TÓI TÂN 1936

DOUGLUS 100. ressort 20 m/m giá 12$00
— 700. ressort 22m/m — 14.00
— 965. hát 3 mặt đĩa 2 ressorts 16 00
— 565. có máy ngừng 2 ressorts 18.00

Mới lại đĩa nhân tim, ca Huế, hát

Ả-đào, chèo cải-lương, giá 1$80
Đĩa hát Quảng-đông và Triều-châu 1.60
Đĩa tây Orchestre de danse 1.60
Đĩa đàn ngũ âm và hát Laos 1.50
Đĩa hát Nhựt-bản có đàn 1.50
Đĩa đàn khiêu vũ Nhựt-bản 1.80

Có mua lẻ máy hát, và đĩa mới. Mua máy hai hoặc đĩa hát, gởi Contre-Remboursement, không tính cước phí

LÊ-VĂN-TÀI

Disques & Phones

52, rue Georges Guynemer -:- SAIGON

Tại Hội-chợ Huế?

Qui Ngài nên nhớ rằng ngoài ra DẦU BÁ-CHỨNG hiệu ÔNG-TIÊN, qui Ngài không tìm được thứ dầu nào trị đặng bách bệnh, công hiệu lẹ làng, mùi thơm dịu dàng, mà giá lại rẻ hơn các hiệu khác

Ve lớn . . . . . 0$12
Ve nhỏ 0.06

Trong mấy ngày Hội-chợ, bán một biếu một để cho qui vị nào chưa có dịp dùng đến, coi dùng sự thật không.

ÔNG-TIÊN DƯỢC-PHÒNG

82-92, Rue P. Blanchy prolongée

Phú nhuận — SAIGON

BIẾU MƯỜI VẠN BẠC?

(100.000$00)

May ra thời được 100.000$00

Từ nay đến 1er Juillet 1936, ai mua hàng của bản hiệu từ 15$00 trở lên đều được biếu một vé số Đông-dương ngày 11 juillet 1936 may ra trúng số thời được 100 000$00.

Có đủ các hạng sandales của phái lên nữ lưu kiểu tối tân 2$50 một đôi, của các ông 2$00 một đôi.

Chemisettes mỏng 0$35, élégant 0$65; Le Meilleur 0$90; Solar 1$20 một cái; nếu làm cổ fermeture Eclair thì thêm mỗi cái 0$15. Áo maillot của các hội thể thao người lớn marque Elégant 0$40; hạng thường 0$25. Áo tập thể thao của học trò 0$20 một cái. Áo tắm biển người lớn 0$30, con nít 0$50 một cái.

Lụa Radong 0$35-0$40 0$45 0$50 0$55-0$65 0$75 một thước, Tusser soie kích rộng 0m75 giá 1$50 một thước. Mua lẻ từ 15$00 trở lên đều được biếu vé Đông-Dương. Mua sỉ (buôn) tuy không được biếu số, nhưng được hưởng giá rất hạ đặc biệt theo thể lệ mới ngày 1er Avril 1936.

Lại mới có nhiều kiểu porte feuilles giá rất rẻ.

AN-THÀNH

41, phố Hàng Đào 41, HANOI

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM để chữa

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL này chữa ngay ở mán và ở các nơi bệnh chứng lồn-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tì vị, thuốc này là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu:

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE số 2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hãng bào-chế lớn ở thuộc-địa.

à Huế: Pharmacie IMBERT

NHÂN TẠO HUYẾT

BỔ-HUYẾT — SÁT-TRÙNG

Bổ-dưỡng thần-thể — Lọc sạch máu nóng — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, có các chứng sài, lỗ, ghẻ — Giải cơn yếu, trẻ ít ăn, mạnh mau — Đàn bà có mang đặng an-thai — Ở-cữ đặng chóng đã da, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CHỮA

CỐ TINH BỔ THẬN

THẬN HƯ — DI-TINH

CHUYÊN TRỊ: Di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khi sự phát: đau lưng, mỏi gối, mỏi hơi, tai ù, đầu váng, cổ bụng rên, mất khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm-bao mộng-mị vẩn vơ... Dù nặng nhẹ đều dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, người những bệnh thơ mình tự đã đăng trước, nay xin định bổ phân chất, đoạn quan nhân ANTOHINI hạn khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT mạn khi nghiệm đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE—HANOI như sau:

« . . . . Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương pháp bào chế Thái-Tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouge du sang) tươi tốt và trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang-mai ».

Trích định đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN:

« . . . . Thuốc nầy không có chất độc, tính chế toàn nguyên liệu rất tốt như SÂM một ông v.v.. trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 Hàng Bông HANOI

Portatif dimensions 14 × 19 × 38 c/m
ressort de 22m/m 7$
Avec arrêt automatique 9$

Mme RICHARD

PHOTO CINÉ GRAPHE

87 Rue GIA-LONG

HUẾ

Violon chevillé spécial pour pays chaud	9$80
Mandoline — id —	12$00
Banjo guitar, accordéon prix à partir de	16$00
Appareil photo à partir de 25f =	2$80
Appareil prise de vue ciné 780f =	18$00
Projecteur de ciné 720f =	72$00

BỘ BA!...

MUỐN: TỐT. LỢI. RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG:

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết;

SHELL

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Le Gérant: HUỲNH THÚC-KHÁNG